

V úchvatném hlavním městě Číny na návštěvníky čekají proslavené památky, ale také nepředpokládaná překvapení a skryté světy

Peking

- Úvod a mapa 58–59
- Zakázané město 60–66
- Parky Beihai a Jingshan 67
- Projížďka po Pekingu na kole 68–69
- Náměstí Tian'anmen 64–65
- Pekingské hutongy 72–73
- Ubytování v hutongu** 73
- Chrám nebes 74–75
- Starobylá observatoř 76
- Masáž od nevidomých** 76
- Kurzy v Pekingu** 77
- Lámův chrám 78
- Konfuciov chrám 79
- Další chrámy v Pekingu 80–81
- Čínští bohové a bohyně 82–83
- Letní palác 84–86
- Starý letní palác 87
- Okolí Pekingu 88–95
- Život na čínské vesnici** 89
- Výlet na Velkou zeď** 92

Klepátko na dveřích
v Pekingském hutongu

- Přes noc u Velké zdi** 92
- Další doporučená místa
v Pekingu a okolí 96
- Do hor s pekingskými
výletníky** 96
- Hotely a restaurace
v Pekingu 362–364

Peking

Centrem Číny je hlavní město Peking, sídlo čínské moci a dobré východisko pro cestu po Říši středu. Čínský vesmír se otáčí kolem Pekingu a vychází odtud nitky politické moci, stejně jako letecká spojení do mnoha míst země.

Pevné sídlo politické moci, pyšné hlavní město Říše středu a výkladní skříň Číny pro zbytek světa – Peking (označovaný také jako severní hlavní město) – má značnou přitažlivost. Zbytek Číny stále po očku sleduje toto místo, které stráží národní charakter. Ať už se v Číně vydáte kamkoli, toto město vás následuje nebo očekává – svým dialektem (dříve nazývaným mandarínská čínština), svou kuchyní a svými politickými jistotami či nejistotami.

Peking nebyl vždy sídlem vládnoucí dynastie, ale působí dojmem, jako by se zde rozhodlo o osudu Číny odjakživa. Srdce Pekingu obehnané hradbami – Zakázané město – je tajemným, ale majestátním bludištěm císařských zvyklostí a tradic. Plán tohoto mocného jádra se zrcadlí i navenek a definuje strukturu Pekingu, která je založena na pravouhlé síti širokých bulvárů a okouzlujících *hutongů*.

Když se k výstavním obchodním čtvrtím přidá i zbytek města, představuje celek dokonalejší mikrokosmos dnešní Číny. Ve svém

úprku do 21. století zůstává město ve svém každodenním životě půvabnou směsicí starého a nového. Mrakodrapy se tyčí k obloze nad nízkými čtvrtěmi se zchátralými uličkami a ploužícími se důchodci, zatímco zaměstnanci kanceláří mizí v záplavě bicyklů a na ulicích se srážejí dělníci z venkova, nagelovaní studenti, podnikatelé a skupinky návštěvníků.

Přes svou rozsáhlou modernizaci Peking netrpí nedostatkem historických památek. Zakázané město a chrám Nebes představují dva z nejlepších příkladů architektury císařské éry, jaké můžete v Číně najít. Severně od města se vine Velká čínská zeď, jejíž pevná hráz je symbolem čínské defenzivní mentality. Výstřednost Letního paláce zase láká na vynikající celodenní výlet.

Protáhlý místní dialekt nejlépe napodobíte se soustem Big Macu v ústech. Restaurace typu fast food rostou ve městě jako houby po dešti. Populární je pekingská kachna. Nezapomeňte: jakmile si jednou kousnete, navždy si ji oblíbíte. ■

NENECHTE SI UJÍT:

Zakázané město 60–66

Projížďka po Pekingu na kole 68–69

Bloudění pekingskými hutongy 72–73

Probuzení v hutongu 73

Harmonický Chrám nebes 74–75

Prozkoumávání Letního paláce 84–86

Vesnický život v Chuandixia 89

Tůra po Velké zdi od Jinshanling až po Simatai 92–93

Zakázané město

Zakázané město (Zijin Cheng), toto sídlo císařů dynastií Ming a Qing je jednou z nejpřitažlivějších a nejskvělejších čínských památek.

Ozdobné střechy Zakázaného města odrážejí čínskou tradici stavby paláců z mnoha samostatných budov. Až do roku 1911 byl vstup zakázán všem s výjimkou těch, kteří dostali povolení od císaře

Zakázané město

 55 C3

 010 8500-7114

 \$\$; vstupenka do všech expozic se zvukovou nahrávkou \$\$\$

 metro: Tiananmen West, Tiananmen East

www.m.org.cn

Když císař Yongle (viz str. 37) roku 1421 přemístil hlavní město z Nankingu (Nanjingu) do Pekingu, vystavěl opevněné Zakázané město poblíž místa, kde stával palác císařů dynastie Yuan. V dnešní Číně se území, které kdysi bylo pro stým lidem nedostupné, označuje suchým názvem **Gugong** neboli **Palácové muzeum**. Čínský název lze přeložit jako Purpurové zakázané město.

Název se nevztahuje k barvě zdí, ale k Polárce, která je středem nebeské sféry a symbolem císaře. Purpurová barva je zároveň spojována s panovnickou rodinou.

Zakázané město prodělalo od dob dynastie Ming mnoho zásadních oprav a vylepšení (většina současných budov byla postavena v 18. století a později). Komplex symbolizoval vzdálenost a nedostupnost

císaře. Představuje také nejdokonalejší příklad čínské palácové architektury.

Zakázané město odráží tradici éry Ming, kdy byly části Pekingu odděleny hradbami. Zde leží srdce Číny, jádro Říše středu – schránka uchovávající nebeský mandát a zdroj, ze kterého odcházela císařská nařízení i do těch nejbudálejších provincií země. Tato stavba není tvořena jednou velkolepou budovou, jak bylo obvyklé na Západě (příkladem může být Versailles nebo Buckinghamský palác). Místo toho se skládá z řady síní a budov, které jsou odděleny průchody a obklopeny dlouhou zdí, takže připomínají malé město.

Palác byl postaven převážně ze dřeva, takže neustále hrozily požáry a velké části komplexu často padly za obětí ohni. Mandžuoové (kteří se přihnali z Mandžuska, aby nastolili dynastii Qing) palác v 17. století úmyslně zapálili. Později jej vyplenili Japonci i Kuomintang (čínští republikáni, kteří uprchli roku 1949 na Taiwan). Celý složitý komplex byl téměř rozvrácen za běsnění kulturní revoluce, ale před úplným zničením jej zachránila intervence předsedy vlády Zhou Enlaie. Tento politik zasahoval vícekrát, aby zabránil zkáze národních pokladů.

Nejskvělejší budovy v Číně vznikaly na objednávku císaře. Čínští architekti upřednostňovali využití horizontální roviny, která je lidem bližší před směrem vertikálním. Díky

tomu nejsou palácové budovy vysoké, ale prostor okolo nich někdy bere dech. Čína nevytvořila protějšek velkých západních katedrál, jejichž vznešenost měla zdůraznit lidskou malost (neplatí to pro moderní čínskou architekturu). Propojený systém Zakázaného města představuje harmonickou síť formy a věrnost tvaru.

Přístup k paláci

Jižní brána je jediným vstupním bodem do Zakázaného města (není však jediným východem). Z tohoto místa můžete obdivovat velké temně červené zdi, které vystupují z obou stran

Poledníkové brány (Wumen). Najdete zde průvodkyně, ale je lepší zvolit zvukového průvodce. Hlavní síň a paláce sledují linii, která prochází celým komplexem od severu k jihu. Na stejné severo-jihní ose leží všechny čínské chrámy (viz str. 156–158).

Mimo dosah

Přestože je velká část muzea stále nepřístupná, zejména v posledních letech se Zakázané město čím dál více otevírá turistům. Od konce roku 2015 je již možné vidět 65 % Zakázaného města, přitom ještě před deseti lety bylo otevřeno jen asi 30 %. Tyto nově otevřené prostory zahrnují paláce konkubín (o kterých se, samozřejmě, říká, že v nich straší), zahrady na západní straně paláce, bránu Donghua na východě včetně části hradby, po níž se lze projít, a také síň Baoyun, která byla císařskou sýpkou. Obě budovy sousedící s Poledníkovou bránou byly také zpřístupněny. Cílem je otevřít návštěvníkům 76 % Zakázaného města do konce roku 2016.

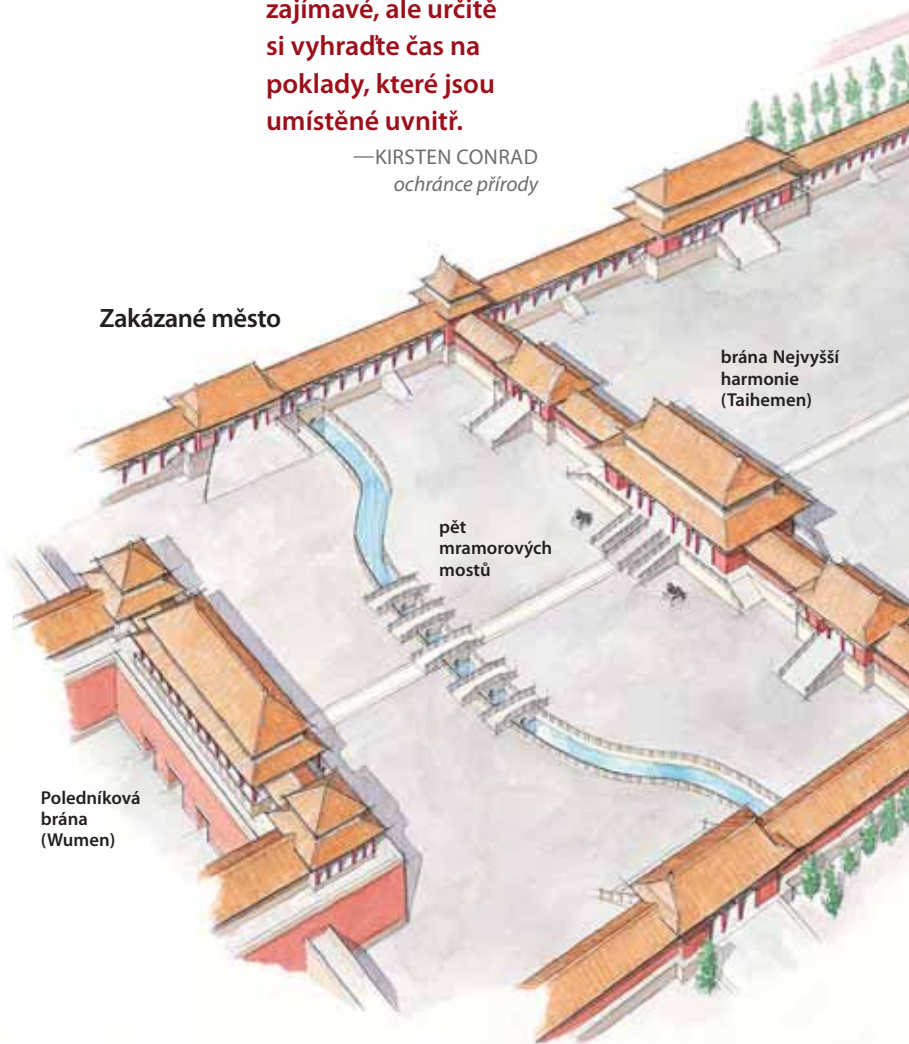
Když opustíte náměstí Brány nebeského klidu (Tian'anmen) a projdete podchodem pod Chang'an Dajie, dostanete se ke vstupu do paláce. Překročíte-li klenuté mramorové mosty, ocitnete se tváří v tvář proti **bráně Nebeského klidu**

TIP ZNALCE:
Vnější budovy jsou zajímavé, ale určitě si vyhradte čas na poklady, které jsou umístěné uvnitř.

—KIRSTEN CONRAD
ochránce přírody

(Tian'anmen) a monumentálnímu Maovu portrétu. Během demonstrací za demokracii roku 1989 byl obraz znehodnocen vajíčky naplněnými barvou a i v posledních letech byl několikrát příležitostně poničen. Bílé znaky na červeném pozadí na levé straně od portrétu nabádají: „Nechť žije Čínská lidová republika.“ V roce 1949 z této brány Mao vyhlásil založení ČLR.

Zakázané město

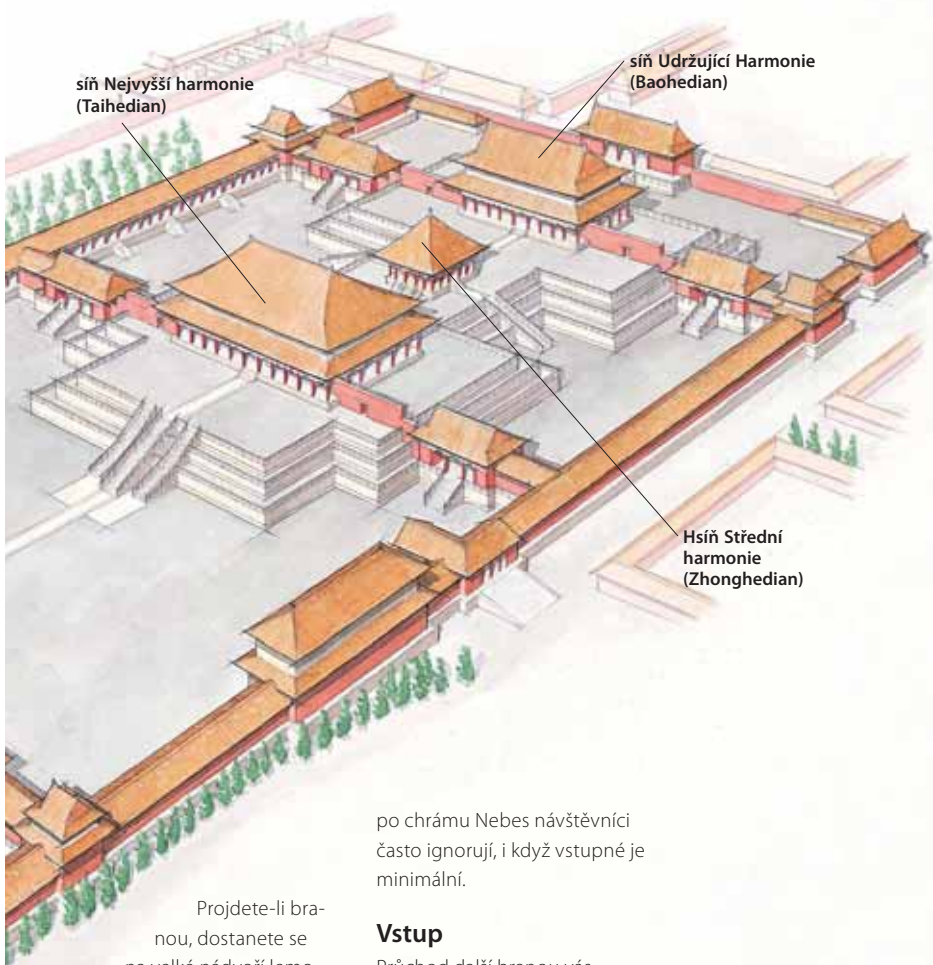
Poledníková
brána
(Wumen)

pět
mramorových
mostů

brána Nejvyšší
harmonie
(Taihemen)

Dnes slouží jako tribuna pro sledování kolosálních vojenských přehlídek. Na bránu můžete vystoupit zdarma (ovšem po osobní prohlídce) a pokochat se širokým výhledem po celém náměstí.

úrodu. Na východě stojí velkolepá trojice síní **Nejvyššího chrámu** (Taimiao), který se prozaicky nazývá Kulturní palác dělníků. Komplex nejposvátnějšího císařského chrámu

Projdete-li branou, dostanete se na velké nádvoří lemované stánky se suvenýry a restauracemi. Západně od nádvoří se nachází atraktivní **park Zhongshan**, kde císař na jaře a na podzim přinášel oběti, aby zajistil bohatou

po chrámu Nebes návštěvnici často ignorují, i když vstupné je minimální.

Vstup

Průchod další branou vás zavede k **Poledníkové bráně (Wumen)**, která vypadá jako pevnost. Tato stavba vyznačuje vstup do vlastního Zakázaného města. Bránu směl používat pouze samotný císař a když se

blížil k síni Nejvyšší harmonie, rozezněly se bubny a zvony. Na tomto místě začíná příkop široký 52 m, který obepíná celé hradby. Tyto mohutné zdi, které za soumraku vrhají obrovské stíny, mají u základny šířku celých 8,5 m. Zde také v pokladnách vlevo či vpravo dostanete svou vstupenku (a zvukového průvodce).

Poledníková brána ústí na rozsáhlé dlážděné nádvoří s pěti mosty, které překonávají centrální vodní příkop. Za ním se nachází **brána Nejvyšší harmonie (Taihemen)**. Tato brána byla postavena roku 1420, zničena požárem roku 1888 a znovu vystavena následujícího roku.

Strop se třpytí

smaragdovou zelení a zlatem. Východně od brány si můžete všimnout **síně Literární slávy**, která obsahuje Císařskou knihovnu. Na západě stojí **síň Vojenské statečnosti** (akademické a vojenské funkce se v čínské kultuře často kladou proti sobě).

Tři velké síně

Před vámi se tyčí impozantní **síň Nejvyšší harmonie (Taihedian)**, první z tzv. Tří velkých síní, kde se císař účastnil státních rituálů. Ve skutečnosti panovník používal tuto síň jen zřídka a vyhrazoval ji pro události typu oslavy svých narozenin nebo oznámení seznamu úspěšných absolventů císařských zkoušek.

Síň na vyvýšené terase se třemi úrovněmi byla po mnoho let nejvyšší budovou v Pekingu a zákon zakazoval poddaným, aby stavěli cokoli vyššího. Nikdo se nemohl na nejposvátnější císařskou budovu dívat shora (z učení *fengshui* se také odvozovala víra, že přízniví duchové létají v určité výšce, kterou by budovy neměly převyšovat).

Do síně stoupají dvojce schody, které jsou odděleny zdobnou kamennou deskou, nad kterou se kdysi vznášela císařská nosítka. Uvnitř se nachází císařský trůn. Velké venkovní barely poskytovaly vodu k hašení požárů. Celkem bylo v paláci umístěno 308 takových nádob.

Barevný symbolický drak je v Pekingu všudypřítomnou dekorací

